

La Torre del Lago, „M-me Butterfly” sub spectrul ploii, cu Ștefan Pop și Ștefan Ignat

(Costin Popa – 24 august 2019)

Este firesc ca un teatru în aer liber să treacă prin pericole meteorologice. Nori negri se plimbau deasupra lacului Massaciuccoli în seara de 12 august, până s-au dezlănțuit, nu foarte abundent, dar suficient ca să întârzie spectacolul puccinian cu peste 30 de minute, deci peste ora 22. Publicul a așteptat în parc sub umbrele, pelerine sau copertine, până când organizatorii s-au decis să permită accesul în arenă, înmânându-ne la intrare prosoape de hârtie, ca să ne ștergem scaunele. Pe scenă, recuziterii au ridicat foliile de plastic de pe decoruri și spectacolul a început, anunțându-se o singură pauză în locul celor două normale. Nu pentru multă vreme. Actul prim a mai fost întrerupt de două ori, cu câte 30 de minute, la dorința dirijorului, pentru protecția instrumentelor și, bineînțeles, a cântăreților. Noi rezistam. O sabie cu două tășuri, în sensul că după fiecare oprire, artiștii au revenit în scenă cu oarecare deficiențe, care au ținut de modificări ale poziției de sunet, cu greu dobândită prin vocalizele de dinaintea spectacolului. Opacizări, emisii „căprite” nesuținute bine, dezimpostări. Dar totul s-a recuperat aproape perfect și seara de operă s-a finalizat cu succes, târziu în noapte, sub stele.

Așa se poate întâmpla și la Verona, Macerata, Bregenz. Orange, Roma – Terme di Caracalla... Unele festivaluri chiar lasă liberă ziua următoare, special pentru mutarea unui spectacol amânat din cauza ploii.

Ștefan Pop,
Ștefan Ignat

Am fost bucuros că în distribuție au evoluat Ștefan Pop (Pinkerton) și Ștefan Ignat (Sharpless), parte din falanga de artiști români invitați la această a 65-a ediție a prestigiosului Festival Puccini de la Torre del Lago. Să rememorez. Angela Gheorghiu a fost Mimì din „Boema”, în care a cântat alături de Ștefan Pop (Rodolfo), Ștefan Ignat a interpretat și rolul Scarpia din „Tosca” în ultima seară a festivalului, în compania Lăcrimioarei Cristescu pentru rolul titular.

În „M-me Butterfly”, Ștefan Pop a început spectacolul cu aplombul ce-l caracterizează, întrucât tenorul are în sânge simțul frazei pucciniene avântate, cu elan, cu panaș. Mă gândesc acum doar la „Dovunque al mondo lo Yankee vagabondo” sau la „America for ever”..., ca exemplificări. Cealaltă componentă a scriiturii maestrului de la Torre del Lago, lirismul, a fost servită cu sensibilitate și poezie în marele duet cu Cio-Cio-san din primul act, plin de „dolcezza” („Bimba dagli occhi pieni di malia”, deși întrerupt de ploaie), cu implicare de spirit și un Do natural acul de final, suveran peste cel al sopranei. Aria „Addio, fiorito asil” a primit expresie contemplativă și un „slancio” emoționant.

Ștefan Ignat, Sharpless de ținută și relaționare elegantă, și-a expus timbrul baritonal de culoare arămită, nobilă, cu știință a frazării.

Ștefan Pop,
Karine Babajanyan

Personajului titular, soprana armeană Karine Babajanyan i-a conferit intensă trăire și zbucium sufletesc mistuitor. O Cio-Cio-san cu adevărat îndrăgostită, cu adevărat plină de speranță, ce și-a evidențiat patosul ardent. După intrarea în care a refuzat dificilul Re bemol supra-acut, a cântat cu vibrato accentuat, cu unele sunete prea larg configurate și „deschise”, dar cu un bun Si bemol final al ariei „Un bel di vedremo”.

Celelalte roluri au revenit soliștilor Annunziata Vestri (Suzuki cu timbru plăcut, treceri cursive, omogene între registrul central și grav, dar balans în cel acut), Marco Voleri (Goro), Daniele Caputo (Principele Yamadori), Manrico Signorini (Unchiul Bonzo cu multe sunete „drepte”), Luca Bruno (Comisarul Imperial), Alberto Petricca (Ofițerul Stării civile), Alessia Thais Berardi (Kate Pinkerton), Sandra Mellace (Mama), Beatrice Cresti (Mătușa), Filippo Lunetta (Yakuside), Anna Russo (Verișoara).

Nici dirijorul israelian Nir Kabaretti nu i-a fost ușor cu întreruperile. Dar spectacolul și-a păstrat atmosfera, tensiunea emoțională și spiritul puccinian, prin eforturile Orchestrei și Corului Festivalului Puccini, preparat de Roberto Ardigò.

Am remarcat într-o cronică anterioară că montările la Torre del Lago sunt clasice, tradiționale. Am mai scris că unele nu sunt scutite de derapaje.

Și acum, în noua coproducție cu Opéra Royal de Wallonie din Liège, regizorul Stefano Mazzonis di Pralafra a procedat aiudoma. Faptul că în actele al II-lea și al III-lea, proaspăta doamnă B. F. Pinkerton și-a înlocuit costumația tradițională cu cea americană, la fel ca și mobilierul, sunt găselnițe care s-au mai văzut și pot funcționa.

Numai că, la final, regizorul și-a dat în petic. Pinkerton a revenit la Nagasaki cu... elicopterul care, în ghearele unei macarale uriașe, a aterizat fix pe acoperișul casei lui Cio-Cio-san. N-o fi trezit toată suflarea cu uruitul motoarelor? În plus, era oare dimensionată structura de rezistență a firavei case japoneze pentru o asemenea sarcină? Exagerări naturaliste.

Și încă. Am aflat cu stupeoare în ultimele secvențe, că în căruciorul cu copilul eroinei titulare erau doar... cârpe. Așadar, un șantaj ordinar din partea micuței Doamne Butterfly (cu complicitatea lui Suzuki, desigur) ca să-l facă pe Pinkerton să se întoarcă pe tărâm nipon. Un complot.

Fără alte comentarii, pentru bună regulă, notez și numele colaboratorilor regizorului, Jean-Guy Lecat (decor), Fernando Ruiz (costume), Nino Napoletano (lumini).

* (FOTO @lorenzo.montanelli per festival puccini)